

Последние графики можно удовлетворительно аппроксимировать следующими эмпирическими зависимостями:

$$\delta_2 = 0.16 \cdot \mu^2, \delta_3 = 0.028 \cdot \mu^3, \delta_4 = 0.018 \cdot \mu^4.$$

Ключевые слова: алгоритмы БИСО, метод Пикара, уравнения Пуассона, дрейф.

УДК 611.71:611.73; 621.3

СТВОРЕННЯ МАКЕТУ КІБЕРПРОТЕЗА РУКИ

Грандюк А.І., Павловський О.М.

*Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут»,
м. Київ, Україна
E-mail: a_pav@ukr.net*

Аналіз проблеми створення протезів кінцівок для постраждалих показав, що сучасний рівень науково-технічного прогресу дозволяє створити кібернетизований маніпулятор, який дозволить виконувати усі функції втраченої кінцівки. Основною проблемою, що постає при виготовлені такого кіберпротезу, є складність та дорогоvizна його функціональних елементів, а отже це робить його недоступним для більшості постраждалих. Таким чином, було запропоновано створити маніпулятор, який зможе відтворювати всі жести кисті людини, а у подальшому буде виконувати функції протезу, за умови його економічної доступності.

Першим етапом вирішення поставленої задачі є створення загального каркасу протезу, що здатний відтворювати основні жести людської кисті. Основні рухливі елементи протеза, а також його зовнішній каркас, планується виготовити з армованого ABS-пластика з використанням технології 3D-друку.

Незважаючи на відносно невисоку міцність матеріалу, його використання дозволити зменшити вагу готового виробу, а також легко замінити пошкоджені елементи.

У якості керуючого ядра було обрано мікроконтролер (МК) фірми Atmel ATMega328-PU. Функції МК зводяться до обробки сигналів одержуваних від датчиків, а також керування п'ятьма сервоприводами моделі SG-90. Тому, не дивлячись на невисокі показники продуктивності вибраного мікроконтролера, його використання повністю задовольняє поставлене завдання, а також істотно знижує загальну вартість протеза. Живлення протезу і набору датчиків буде здійснюватись за допомогою двох акумуляторних батарей типу 26650 (3.6 В) ємністю 4Агод, що достатньо для функціонування на протязі 6 год.

Для узгодження рухів кінцівки і протезу планується розробити керуючу печатку, із набором тензодатчиків, мікроплати з акселерометром, магнітометром і гіроскопом. Вона дозволить відстежувати рухи пальців і положення руки, що дає можливість з великою точністю копіювати рух

оператора. Проте однією із найголовніших задач для вирішення, є передача керуючих сигналів від людини на виконуючий пристрій протеза.

Основними шляхами удосконалення запропонованого пристрою для його повсякденного використання є: збільшення міцності та зменшення ваги, заміна керуючих елементів на більш енергоефективні, збільшення кількості сероприводів для виконання складних рухів і т.д.

Ключові слова: кіберрука, протез руки, керування рухом, макет

УДК 629.7.05

БЕСПЛАТФОРМЕННАЯ ИНЕРЦИАЛЬНАЯ НАВИГАЦИОННАЯ СИСТЕМА С ОПТИКО – ЭЛЕКТРОННОЙ СИСТЕМОЙ КОРРЕКЦИИ

Гуриненко С.О.

*Національний технический университет України «Київський політехнічний інститут»,
г. Київ, Україна*

E-mail: stas_gurinenko@ukr.net

Как известно, существенным недостатком БИНС является накопление ошибок определения угловых параметров с течением времени. В общем виде накопление ошибки определение угловых координат можно представить в виде:

$$\alpha = \omega_{\text{др}} * t + \text{АД} + \mu(t) * t,$$

где $\omega_{\text{др}}$ – угловая скорость дрейфа гироскопа, АД – алгоритмический дрейф методов интегрирования, $\mu(t)$ – шум прибора. Ошибка определения угловых координат влечет за собой ошибку определения координат местоположения объекта. Для высокоточных и высокоманевренных объектов ошибка составляющая единицы угловых минут является недопустимой ошибкой.

В настоящее время высокая точность определения навигационных параметров может быть достигнута путем комплексирования БИНС и оптической системы, которая будет использоваться, как источник информации начальных значений для выставки БИНС в основном режиме работы.

На ЛА расположен лазерный маяк, обеспечивающий сканирование около земного пространства, в котором развертка лазера выполняется построчным способом, который применяется в телевидении и группы разнесенных фотоприемников Р1, Р2, Р3, которые принимают лазерное излучение и после демодуляции полученных сигналов формируется три сигнала α_1 , α_2 , α_3 , об угловом положении фотоприемников по азимуту и по высоте β_1 , β_2 , β_3 в географической системе координат, при этом координаты фотоприемников Р1($B_x, 0, 0$), Р2($0, B_y, 0$), Р3($0, 0, B_z$), в системе связанной с объектом, известны.

Методами аналитической геометрии получена система, решение которой дает навигационную информацию об объекте: